

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 4Nt/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6320010122
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Kekeňák, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2020:6320010122.2

Uznesenie

Samosudca Okresného súdu Brezno JUDr. Ondrej Kekeňák, PhD., na verejnom zasadnutí konanom dňa 22.07.2020, v trestnej veci E. U., takto

rozhodol:

Podľa § 74 ods. 1 Tr. zák., § 446 ods. 1 Tr. por. u E. U., nar. XX.XX.XXXX v T., trvale bytom R. XX, t.č. v Psychiatrickej nemocnici prof. Matulaya Kremnica, m e n í ochranné psychiatrické a protialkoholické liečenie, ktoré mu bolo uložené uznesením Okresného súdu Brezno, č.k. 4Nt/4/2014-126 zo dňa 12.05.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť 24.5.2014, v ústavnej forme a ktoré bolo E. U. zmenené naposledy na ochranné psychiatrické a protialkoholické liečenie v ambulantnej forme uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom, č.k. 1T/64/2019-13 zo dňa 12.08.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.08.2019, na ú s t a v n é ochranné psychiatrické a protialkoholické liečenie.

odôvodnenie:

Prokurátor Okresnej prokuratúry Brezno podal na tunajšom súde návrh na zmenu spôsobu výkonu ochranného psychiatrického a protialkoholického liečenia, ktoré bolo uložené E. U..

V návrhu poukázal na to, že dňa 21.05.2020 vyšetrovateľ OR PZ OKP Brezno predložil na Okresnú prokuratúru Brezno spisový materiál ORP-92/1-VYS-BR-2020, v konaní v ktorom bol okrem iného aj duševný stav v tom čase obvineného E. U.. Zo záverov znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatria, je možné zistiť, že znalec u E. U. zistil prejavy duševnej poruchy - organickej bludovej poruchy podobnej schizofrénii, ktorá sa u neho prejavovala aj v čase stíhaných skutkov. V čase ich spáchania boli u obvineného rozpoznávacie a ovládacie schopnosti úplne vymiznuté na podklade zistenej duševnej poruchy. Obvinený teda nemohol rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a nemohol ani toto svoje konanie ovládať. V súčasnej dobe E. U. nedokáže chápať zmysel trestného konania, ktoré je vedené voči jeho osobe. Znalec u neho zistil syndróm závislosti od alkoholu v jeho terminálnom štádiu, teda o alkoholizmus v zmysle choroby, pričom závislosť ovplyvňuje správanie a konanie obvineného tak, že tento nie je schopný zdržať sa vlastnou vôľou konzumácie alkoholu, dochádza k vysadeniu odporúčenej medicíny, čo vedie následne k udržiavaniu, resp. zhoršovaniu prejavov vyššie uvedenej duševnej poruchy. Zároveň znalec skonštatoval, že samotná konzumácia alkoholu u E. U. nemala významný vplyv na jeho konanie v čase spáchania trestnej činnosti. Z dlhodobého hľadiska sa však konzumácia alkoholu podieľala na udržiavaní, resp. zhoršovaní prejavov jeho duševnej poruchy. Pobyť E. U. na slobode z psychiatrického hľadiska znalec považuje, pre prítomnosť duševnej poruchy a neschopnosť dodržiavať odporúčenú liečbu, ako aj zdržať sa konzumácie alkoholu za potenciálne nebezpečný pre spoločnosť. Preto mu znalec navrhol uložiť ochranné psychiatrické a protialkoholické liečenia ústavnou formou.

Prokurátor tiež poukázal na to, že na základe vyššie uvedeného znaleckého posudku bol v tom čase obvinený E. U. dňa 21.05.2020 prepustený z výkonu väzby, následne bol hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici prof. Matulaya v Kremnici, kde sa nachádza doposiaľ. Zároveň bolo vydané aj uznesenie o zastavení trestného stíhania voči E. U..

Prokurátor poukázal na to, že je zrejmé, že E. U. opätovne pácha trestnú činnosť, aktuálne má uložené ochranné protialkoholické a psychiatrické liečenie ambulantnou formou, ktoré by mal vykonávať v lekárskom zariadení podľa miesta trvalého pobytu. Pobyt E. U. na slobode je podľa vyjadrenia znalca potenciálne nebezpečný pre spoločnosť, znalec mu navrhol uloženie ochranného protialkoholického a psychiatrického liečenia ústavnou formou. Preto záverom prokurátor navrhol, aby súd v zmysle § 74 ods. 1 Tr. zák., § 446 Tr. por. rozhodol o zmene spôsobu výkonu ochranného psychiatrického a protialkoholického liečenia z ambulantnej formy na ústavnú.

Prokurátor k návrhu pripojil uznesenie zo dňa 21.05.2020, č. 1Pv 80/20/6603-29, ktorým bolo trestné stíhanie voči v tom čase obvinenému E. U. stíhanému pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. a pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Tr. zák. v zmysle § 215 ods. 1 písm. a) Tr. por. zastavené, pretože obvinený nebol v čase spáchania trestných činov pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Samosudca Okresného súdu Brezno opatrením zo dňa 09.07.2020 ustanovil E. U. podľa § 40 ods.1 Tr.por. z dôvodu uvedených v § 37 ods. 2, 3 Tr. por. za obhajcu JUDr. Idu Cabanovú, AK so sídlom Banská Bystrica, Mičinská cesta 35.

Súd vo veci nariadil verejné zasadnutie na 22.07.2020 o 14.00 hod., na ktoré sa dostavil prokurátor, ako aj ustanovená obhajkyňa. E. U. písomným podaním doručeným súdu dňa 20.07.2020 oznámil, že súhlasí, aby súd vykonal verejné zasadnutie v jeho neprítomnosti. Návrh prokurátora mu bol doručený, taktiež mal zachovanú lehotu na prípravu na verejné zasadnutie; súd preto verejné zasadnutie vykonal v neprítomnosti E. U..

Prokurátor prítomný na verejnom zasadnutí zotrval na podanom návrhu v plnom rozsahu, poukázal na skutočnosti uvedené v písomne podanom návrhu.

Ustanovená obhajkyňa uviedla, že ponecháva rozhodnutie na zváženie súdu, pričom poukázala tiež aj na znalecké dokazovanie, ktoré bolo vykonané znalcom MUDr. Konôpkom, z ktorého jednoznačne vyplýva, že znalec u E. U. navrhuje zmenu ochranného liečenia psychiatrického a protialkoholického z ambulantnej formy na formu ústavnú. Taktiež poukázala na to, že E. U. je t.č. umiestnený v Psychiatrickej nemocnici v Kremnici, preto možno postup v zmysle podaného návrhu prokurátora považovať za taký, ktorý je v jeho záujme.

Súd na základe dokazovania vykonaného na verejnom zasadnutí, po oboznámení návrhu, pripojeného uznesenia, ktorým bolo trestné stíhanie voči E. U. zastavené, ako aj po oboznámení pripojeného vyšetrovacieho spisu OR PZ Brezno, č. ORP-92/1-VYS-BR-2020 a po oboznámení pripojených spisov Okresného súdu Brezno a Okresného súdu Žiar nad Hronom vychádzal pri rozhodovaní najmä podľa týchto ustanovení zákona.

Podľa § 74 ods.1 Tr. zák., ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantnom zariadení.

Podľa § 74 ods. 2 Tr. zák., ochranné liečenie potrvá, kým to vyžaduje jeho účel. Trvanie ochranného liečenia uloženého páchatelovi, ktorý užíva návykovú látku a spáchal trestný čin pod jej vplyvom alebo v súvislosti s jej užívaním, môže byť však ukončené, ak sa počas jeho výkonu zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť. O prepustení z ochranného liečenia rozhoduje súd.

Podľa § 74 ods. 3 Tr. zák., od výkonu ochranného liečenia súd upustí, ak zaniknú pred jeho začatím okolnosti, pre ktoré bolo uložené.

Podľa § 446 ods. 1 Tr. por., zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia rozhoduje na návrh prokurátora, obvineného, jeho zákonného zástupcu, osoby, ktorá by mohla za obvineného v jeho prospech podať odvolanie, alebo ak obvinený medzitým nastúpil alebo absolvoval uloženú odvykáciu alebo inú liečbu v niektorom zdravotníckom zariadení, na návrh ošetrojúceho lekára alebo aj bez takého návrhu súd, v ktorého obvode je liečebné zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva, na verejnom zasadnutí; predtým musí byť odsúdený vyslúchnutý.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh prokurátora zo dňa 22.05.2020 je odôvodnený v plnom rozsahu. Súd poukazuje v tomto smere najprv na to, že z pripojeného spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 2Nt/73/2014 vyplýva, že Okresný súd Brezno uznesením, č.k. 4Nt/4/2014-126 uznesením zo dňa 12.05.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.05.2014 podľa § 73 ods.1 Tr.zák. nariadil E. U. ochrannú psychiatrickú a protialkoholickú liečbu v ústavnej forme. Uvedené ochranné psychiatrické a protialkoholické liečenie, ktoré mu bolo vyššie uvedeným uznesením Okresného súdu Brezno uložené v ústavnej forme, bol v priebehu času opakovane zmenené z ústavnej na ambulantnú formu a naopak z ambulantnej na ústavnú formu. F. bolo E. U. toto liečenie zmenené uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 12.08.2019, č.k. 1Nt/64/2019-13, kedy súd podľa § 74 ods. 1 Tr. zák. rozhodol tak, že E. U. zmenil ochranné ústavné psychiatrické a protialkoholické liečenie z ústavnej formy na formu ambulantnú. Toto uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom nadobudlo právoplatnosť dňa 12.08.2019, čo nesporne vyplýva z pripojeného spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 1Nt/64/2019.

Z návrhu prokurátora, ktorý má svoj podklad v znaleckom posudku vypracovanom znalcom MUDr. Jánom Konôpkom, znalcom z odboru zdravotníctva a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria), č. XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX jednoznačne vyplývajú skutočnosti, na ktoré poukazuje prokurátor vo svojom návrhu tak ako sú uvedené vyššie.

Vychádzajúc zo skutočností, ktoré znalec zistil v znaleckom dokazovaní, je prekázané, že pobyt E. U. na slobode z hľadiska psychiatrického považuje pre prítomnosť duševnej poruchy a neschopnosť dodržiavať odporúčenú liečbu, ako aj zdržať sa konzumácie alkoholu za potenciálne nebezpečný pre spoločnosť, a preto E. U. znalec navrhol uložiť uloženie ochranného psychiatrického a protialkoholického liečenia ústavnou formou. Taktiež je nesporne preukázané, že E. U. je t.č. potom ako bol prepustený z výkonu väzby a trestné stíhanie vedené voči jeho osobe pre prečin porušovania domovej slobody a pre prečin krádeže bolo právoplatne zastavené, sa nachádza v Psychiatrickej nemocnici prof. Matulaya v Kremnici, pričom táto skutočnosť je preukázaná aj písomným oznámením tejto inštitúcie zo dňa 15.07.2020, ktoré bolo súdu doručené 20.07.2020 (čl. 21).

Z uvedených skutočností súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh prokurátora na zmenu uloženého ochranného protialkoholického a psychiatrického liečenia z ambulantnej formy na ústavnú je v plnom rozsahu odôvodnený, pretože má podklad v znaleckom dokazovaní, ktoré bolo vykonané v priebehu prípravného konania vedeného na OR PZ pod č. ORP-92/1-VYS-BR-2020. Samosudca preto rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Prokurátor ako aj obhajkyňa po vyhlásení uznesenia uviedli, že sa vzdávajú práva podať sťažnosť proti uzneseniu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do troch pracovných dní od jeho oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici. Sťažnosť má odkladný účinok.